

Tomas Karlsson visar handhyvling

Fokus på hyvlar!

Lördagen den 28 januari samlades 16 personer från Täljakademin i en slöjdsal i Flen för att fördjupa sig i handhyvlandets underbara värld.

Täljakademin arbetsgrupp, bestående av Mette Handler, Helena Åberg och Ulf och Ulrika Eckardt hade förberett träffen på bästa tänkbara sätt med material, verktyg och fika.

Inspirationsträffens huvudperson var Tomas Karlsson, lärare i snickeri på bygghantverksprogrammet vid Göteborgs universitet, Institutionen för kulturvård i Mariestad. Han inledde dagen med en kort historik om handhyvlar samt hur han arbetat för att forska i ämnet.

Därefter tog det praktiska arbetet vid, och steg för steg lotsade Tomas de intresserade deltagarna genom de olika stegen för att hyvla en bräda jämn. Förutom olika typer av hyvlar, såsom grovsläthyvel, skrubbyvel och rubank, användes även bland annat ritsmått, riktbrädor och vinkelhakar som hjälpmedel. Enligt Tomas utsago kan den som tränar upp färdigheten hyvla med en noggrannhet på tiondels millimetrar.

Som ovan handhyvlare förstod man snart att en hel del övningstimmar krävs innan den färdigheten är till fullo utvecklad!

Tyvärr går timmarna alltför snabbt när man har roligt, och allt man skulle velat hinna med att prova rymdes inte inom given tidsram. Tomas avslutade med att visa arbetsgången för foghyvling, samt ett antal olika typer av hyvlar och deras användningsområden. Tips angående slipning och bryning av hyvelstålen, och vad man ska tänka på vid köp av begagnade hyvlar hanns också med. De hyvlade brädorna tog deltagarna med sig hem, med tanke på att de kan användas vid sammansättningar av sinkade hörn, vilket kan övas under kommande Täljakademiträff den 1 april, då AnneLie Karlsson handleder. (Läs mer om AnneLie på www.norea.se)

TEXT & FOTO: KERSTIN UPPMAN

DO IT together - Returslöjd

Under hösten anordnade Hemslöjdsföreningen Sörmland samarbete med Eskilstuna folkhögskola och ReTuna Återbruksgalleria 10 slöjdträffar i folkhögskolans lokaler på ReTuna. Träffarna var öppna och gratis. Varje träff hade ett tema och vi höll på mellan kl 16 och kl 19 på torsdagar.

Sammanlagt var det 104 besök på det vi kallar Returslöjd. Varje gång var det mellan 5-14 besökare. Att skapa nytt av det som en gång blivit kasserat är en utmaning, det är också mycket bra för kreativiteten att materialet inte kostar något och att om jag misslyckas finns det möjlighet att prova igen. Och igen. På ReTuna finns det gott om material och hos folkhögskolan finns tillgång till enklare verktyg.

Att komma samman på ett otvunget sätt utan att behöva boka upp sig, utan prestationskrav och för att umgås med andra nyfikna människor skapar glädje, skapar glädje. Vi skrattade mycket under höstens torsdagseftermiddagar. Vi delade med oss av idéer, kunskaper och nya sätt att använda skräp.

Tack vare Eskilstuna folkhögskola fortsätter projektet i vår. Under våren är det onsdagar som gäller. Varje onsdag har ett tema, antingen en teknik eller ett material. Fortfarande är det

gratis, inga förkunskapskrav, ingen anmälan och vi håller på mellan kl 16-19 på ReTuna, Folkestaleden 5 i Eskilstuna. Välkomna!

TEXT & FOTO: EVA SVENSSON

PROGRAM

- 1 mars:** Fina bokpärmar
- 8 mars:** Dekaler på porslin
- 15 mars:** Virka mormorsrutor
- 22 mars:** Hemvävda bordslöpare
- 29 mars:** Sashikobroderi
- 5 april:** Kapsyler och skruvkork
- 19 april:** Kakfat
- 26 april:** Brodera på kläder
- 3 maj:** Chenille

Kontakt: Eva Svensson

tel 070-454 55 16

eva.svensson.e-tuna@folkbildning.net

Tillverkning av tygkassar av gamla tyger samt korgflätning av gamla persienner!

Årsmötet på Hembygdsgården i Malmköping

Rapport från Årsmötet 19/2!

Även i år hölls årsmötet på Hembygdsgården i Malmköping. Vid de sedvanliga årsmötesförhandlingarna där 22 personer deltog antogs bland annat verksamhetsplan och budgetförslag för 2017.

STYRELSEN 2017

Nästan alla i styrelsen fortsätter sitt arbete 2017. Styrelsen består av:

Ylva G Karlsson, ordförande
Lotta Risberg, sekreterare
Richard Horner, kassör
Åsa Nordqvist, ledamot
Eva Svensson, ledamot
Kerstin Uppman, ledamot
Johanna Vildeskog, ledamot
Karin Forsberg, suppleant
Carina Holmberg, suppleant
Anna Jonsson, suppleant
Ann-Katrin Westerlund, suppleant

FÖREDRAG AV NICKE HELLDORFF

Efter årsmötet bjöds även i år på ett föredrag.

På temat *Fåglar i slöjd och folktro* höll fågelslöjdare Nicke Helldorff ett mycket uppskattat föredrag.

Nicke slöjdar naturtrogna fåglar i trä, med hjälp av yxa och kniv, som han målar med linoljefärg.

Med inlevelse och kunskap berättade han om synen på olika

Nicke Helldorff föreläste om fåglar och visade några av sina täljda verk.

fågelarter genom historien, om flyttfåglars imponerande ruttor och om hur man jagat med hjälp av vettar. Nickes berättelser illustrerades med många fina bilder - bilder av såväl fotograferade som slöjdade fåglar.

Den som är intresserad av Nickes fågelslöjd kan besöka hans hemsida *Hand och Tanke* (www.handochtanke.se)

TEXT: YLVA KARLSSON
FOTO: RICHARD HORNER

TIPS!

Sommarkurs i
Brickvävning
ons-fre 28-30 juni
Se info i kalendariet
nästa sida.

Nicke Helldorffs täljda och målade fåglar.
Se mer på hans hemsida www.handochtanke.se

Kalendarium

Psst!
Glöm inte att
kolla in Retur-
slöjdens datum
på sid 2!

Mars

1/3 Luffarslörd Ung Krafts lokaler, Domänv. 11, Nyköping. Kl 18.00-21.00. Frågor: Richard Horner 073-368 83 17.

6/3 Sticka i olika tekniker Kulturhuset Ängeln, Katrineholm, kl 16.30-19.00. På våra stickträffar visar vi varandra intressanta sticktekniker, eller stickar vidare på påbörjade projekt.

15/3 Luffarslörd Ung Krafts lokaler, Domänv. 11, Nyköping. Kl 18.00-21.00. Café till kl 19.00. Fri P-plats, handikappanpassat. Frågor: Richard Horner 073-368 83 17.

20/3 Stickträff på Kulturhuset Ängeln, Katrineholm, kl 16.30-19.00. Kontakt: Åsa Nordqvist, asa.nordqvist@hotmail.se

29/3 Luffarslörd Ung Krafts lokaler, Domänv. 11, Nyköping. Kl 18.00-21.00. Café till kl 19.00. Fri P-plats, handikappanpassat. Frågor: Richard Horner 073-368 83 17.

April

1/4 Sinka hörn med Sörmlands Täljakademi på Söderskolan i Flen, kl 9.30 -16.00. Sinkning är en gammal och hållbar teknik att sammanfoga ett hörn på. Antingen blir det olika provbitar eller så finns möjligheten att tillverka stommen till en liten ask eller låda. Handledare: AnneLie Karlsson, möbelsnickare, formgivare och lärare vid folkhögskolan Vårdinge by. Pris: 200 kr medlemmar, övriga 250 kr. Anmälan senast 10/3 till: ★ *Obs! begränsat antal deltagare.*

3/4 Broderi igen! Kulturhuset Ängeln, Katrineholm, kl 16.30-19.00.

24/4 Stickträff på Kulturhuset Ängeln, Katrineholm, kl 16.30-19.00. Kontakt: Åsa Nordqvist, asa.nordqvist@hotmail.se

29/4 Indigofärgning med Sörmlands textilakademi, Eskilstuna. Exakt plats o tid - kolla in mer info på www.sormlandsmuseum.se. Vi provar på att färga med indigo och lär oss olika sätt att mönstra tygerna vid färgningen med hjälp av traditionella Shibori-tekniker, med Kerstin Neumüller och Douglas Luhanko. Pris: medlem 200 kr, övriga 250 kr. Anmälan senast 20/4 till: ★

Maj

6-7/5 Kurs: Grundkurs i järnsmide Lasätter Gård, Nyköping, kl 9.00-16.30. Vi lär oss grunderna i järnsmide genom att smida olika bruksföremål på traditionellt sätt. Inga förkunskaper krävs. Lärare: Jussi Hynynen, smed. Pris: medlemmar 1500 kr, ungdom 800 kr, övriga 1700 kr. I samarbete med Lasätter gård. Anmälan senast: 10/4 till: ★

8/5 Göra drömfångare på Kulturhuset Ängeln, Katrineholm, kl 16.30-19.00.

14/5 Utställningen Hållbart Hemma öppnar för säsongen på Nynäs Slott, Tystberga, kl 10.00-16.00. Demonstration och föredrag om kubbmurning, Sörmlands museums hemslöjdskonsulenter och byggnadsantikvarier finns på plats! Samtidigt pågår Nynäs vårmärnad med bland annat försäljning av växter och hantverk. Ingen föransmälan, fritt inträde. Kontakt: ★

22/5 Stickträff på Kulturhuset Ängeln, Katrineholm, kl 16.30-19.00. Kontakt: Åsa Nordqvist, asa.nordqvist@hotmail.se

27/5 Gammaldags Malmköpings Marknad. Marknadens tema är Hantverk och Sörmlands museum och Hemslöjdsföreningen Sörmland finns på plats med olika aktiviteter. För tider och detaljerat program, se www.hembygd.se/malmkoping/gammaldags-malmkopings-marknad Kontakt: ★

Juni

16/6 Kurs: Slipa eggverktyg på Nynäs slott Tystberga, kl 9.00-16.30. Lär dig slipa dina knivar, yxor, hyvelstål, stämjärn m. m. på fri hand och med jigg. Lärare: Ramon Persson, slöjdare och snickare. Pris: medlemmar 700 kr, ungdom 400 kr, övriga 800 kr. Anmälan senast 25/5 till: ● Frågor se: ★

17-18/6 Kurs: Tampa näver på Nynäs slott Tystberga, kl 9.00-16.30. Lär dig tekniken att tampa näverburkar. Botten och lock görs av trä. Lärare: Ramon Persson, slöjdare och snickare. Pris: medlemmar 1400 kr, ungdom 800 kr, övriga 1600 kr. Anmälan senast 25/5 till: ● Frågor se: ★

17-18/6 Kurs: Yllebroderi i Gneta, kl 9.00-16.30. Skapa något eget med inspiration från det traditionella yllebroderiets stygn och material. Lärare: Elisabet Jansson, konsthantverkare. Pris: medlemmar 1400 kr, ungdom 800 kr, övriga 1600 kr. Anmälan senast 22/5 till: ● Frågor se: ★

Anmälan & frågor

● Anmälan mailas till: kurser.sormlandsmuseum@dll.se

★ Helena Åberg, tel 0709-46 15 26 helena.aberg@dll.se

★ Karin Edlund, tel 0155-24 70 94 karin.edlund@dll.se

■ Eva Svensson, tel 070 45 45 516 eva.svensson.e-tuna@folkbildning.net

26-30/6 Kurs: Bygg ett grindhus, Lasätter Gård, Nyköping, kl 9.00-16.30. Vi bygger stommen till ett grindhus, en typ av norsk stolpverkskonstruktion, med hjälp av handverktyg. Lärare: Mette Handler, slöjdare. Pris: medlemmar 3 300 kr, ungdom 1 800 kr, övriga 3 500 kr. Anmälan senast 10/6 till: ● Frågor se: ★

1/7 Kurs: Tälj tillsammans - vuxna och barn. Inneberga, Runtuna, kl 9.30-15.00. Vi täljer roliga och användbara saker i färskt trä. Lärare: Åsa Ingårda, möbelsnickare. Pris: medlem 500 kr, barn/ungdom 300 kr, övriga 600 kr. Max 2 barn/vuxen deltagare Från 8 år Anmälan senast 10/6 till: ● Frågor se: ★

28-30/6 Sommarkurs, Brickvävning Gästgivaregården, Hembygdsgården i Malmköping, kl 9.00-16.00. Steg 1 - vi lär oss sätta upp och väva band efter egen mönsterkomposition, i lämplig garnkvalité. Ni som deltar har olika förkunskaper och vi startar gemensamt med genomgång av grunderna för att arbeta efter samma metod. Pris: 1 800 kr + material 500 kr. Max 8 deltagare. Anmälan och frågor till: sonja@sonjaberlin.com eller 070-524 09 46.

Nästa nummer av Handlaget!

Manusstopp för nästa nummer av Handlaget: söndag 21 maj 2017.

Vill du bidra till att Handlaget blir som du vill? Skicka in högupplösta foton, notiser, berättelser, frågor eller texter till redaktionen så tar vi med det i nästa Handlag. Maila direkt till redaktören och grafiska formgivaren: ann@ann.se. Om ni kontinuerligt vill få information om våra aktiviteter på e-post, skicka er adress till: hemslojdsormland@gmail.com Ni som redan får Handlaget på e-post behöver inte göra det.

Kontaktuppgifter

Hemslöjdsföreningen Sörmland
Ylva G Karlsson, ordförande • 0730-68 31 42
hemslojdsormland@gmail.com
Björneberg 1 Forsa • 641 91 Katrineholm
www.slojdisormland.se

Länshemslöjdskonsulenterna Sörmlands Museum

Karin Edlund, Textil • 0155-24 70 94,
076-721 91 11 • karin.edlund@dll.se
Anny Liivamäe, Barn & ungdom • 0155-24 55
23, 076-721 88 80 • anny.liivamae@dll.se
Helena Åberg, Enhetschef/hårslöjd
0155- 24 57 27, 070-946 15 26
helena.aberg@dll.se
www.sormlandsmuseum.se

Hemslöjden

Hemslöjdsföreningen Sörmland
Nr 1 • 2017 www.slojdisormland.se